

малцинствена комисия. Задачата ѝ е да следи и подпомага работата на организациите сред националните малцинства, женските организации, Съюза за закрила на децата, Съюза на многодетните семейства и т.н. в рамките на решенията и директивите на ЦК.

В края на 40-те-нач.на 50-те год. на XX век се създават предпоставки за укрепване на циганската идентичност чрез повишаване образователното и квалификационно равнище, изграждане на организации и културни институции, чрез циганския печат. За големите празнични манифестации в София има обособена женска циганска група. о места се провеждат цигански тържества. „На 21 декември 1948 г. в града (Берковица – б.а.) пристига циганският народен представител Шакир Пашов. Циганите от махала Раковица... се организират и към 6 ч. вечерта с музика, факли, плакати в стройни редици, повече от дружина, минаха през града, за да посрещнат на гарата своя сънародник”. Тази толерантност е сравнително кратка. С решение на Секретариата на ЦК на БКП от 1952 г. се разпорежда „Съществуващите досега цигански организации и комитети да се саморазпуснат, а цялата работа сред циганското население да се извършва от другите обществени организации” (ЦДА, ф.1-Б, оп.25, л.2,6; а.е.71, л.1-3; оп.27, а.е.20, л.2-3; Марушиакова, Попов 2000-а: 177; Иванова, Кръстев 2006: 136-137; Романо еси (Цигански глас), бр.9 от 14 януари 1948 г.).

С постановлението за задължителното усядане на циганите чергари от 1958 г. държавната политика се насочва за осигуряване на безплатни парцели и готови архитектурни планове, държавни заеми и различни видове субсидии и безплатни материали за построяване на къщи. Предоставя се и възможност сами да си изберат селища, в които да се заселят или преселят. Като резултат от това в Държавните земеделски стопанства (ДЗС) се настаняват на постоянна работа около 1000 цигански семейства. Това са ДЗС „Раковски” и „Стефан Караджа” в Балчишко и ДЗС „Рогозина” – гр. Генерал Тошево, Добруджа. Циганите са предимно от Софийски, Врачански, Старозагорски окръг. А в ДЗС и в Трудово кооперативни земеделски стопанства (ТКЗС) в Пловдивски, Сливенски, Русенски и Варненски окръг са настанени други 1500-1600 семейства (Генов, Таиров, Маринов 1968: 30). „В земеделското стопанство „Рогозина” в Добруджа, бяха построени 70 жилища, където бяха настанени довчерашните катунари (1963 г.) ...Повечето от жените бяха ангажирани в полеводството и птицефермата, а мъжете в животновъдството и ремонтните работилници.... Жените „отскачат” за по един-два дни до Варна, Добрич и Русе, за да изкарат някой и друг лев чрез врачуване...

Директорът Друмев, селско чедо, беше голям шегобиец. Самите цигани говореха за него: „Хем ни хвали, хем ни се кара!”. Често им разказвал приказка за някаква циганка, която просила и казала на българ-